

Yttrande

Handläggare

Susanna Hogdin
Miljöprövningsenheten
susanna.hogdin@havochvatten.se

Datum 2021-05-03

Dnr 935-2021

m.remissvar@regeringskansliet.se

cecilie.windspoll@regeringskansliet.se

Havs- och vattenmyndighetens yttrande över förslag till rapport om Sveriges genomförande av Århuskonventionen, ert Dnr M2020/00428

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten har beretts tillfälle att yttra sig över ett förslag till rapport som redogör för Sveriges genomförande av Århuskonventionen.

Myndigheten anser att rapporten i allt väsentligt redogör för Sveriges genomförande av Århuskonventionen på ett bra sätt. Myndigheten har emellertid några förslag till tillägg som berör myndighetens arbete och som vi menar bör övervägas att ta med i rapporten.

11. Artikel 5, Insamling och spridning av miljöinformation

Badplatsen

Havs- och vattenmyndigheten tillhandahåller webbplatsen "Badplatsen" där information om vattenkvalitet, temperatur, algblomningar mm samlas om enskilda badplatser. Kommunerna genomför provtagning och inmatning av data. Där finns också frågor och svar om regler och badvattenkvalitet. Information kan laddas ned i tabellform, men kan också sökas fram via en kartbaserad tjänst. Badplatsen är en av Havs- och vattenmyndighetens mest välbesökta sidor främst under badsäsongen.

[Badplatser och badvatten - Havs- och vattenmyndigheten \(havochvatten.se\)](https://havochvatten.se/badplatser-och-badvatten)

Rappen

Myndigheten tillhandahåller vidare webbtjänsten "Rappen" där allmänheten kan rapportera in observationer av vattenlevande djur och växter. Det främsta syftet med webbtjänsten är att förbättra kunskapen om arter som är nya för Sverige och är ett stöd i det förebyggande arbetet för att hindra spridning av invasiva främmande arter. Rapporteringssystemet bygger på en frivillig medverkan från allmänheten och är en slags medborgarforskning. Alla rapporter granskas dock av experter innan fynden förs vidare.

[Rapporten – rapportering av vattenorganismer - Arter och livsmiljöer - Havs- och vattenmyndigheten \(havochvatten.se\)](https://havochvatten.se)

20. Möjligheter för allmänheten att, i enlighet med artikel 7, delta i arbetet med att ta fram politiska riktlinjer som avser miljön

Samråd enligt Havsmiljöförordningen

Enligt 10 § havsmiljöförordningen (2010:1341) ska Havs- och vattenmyndigheten planera sitt arbete så att det möjliggör och uppmuntrar till deltagande av alla som berörs av förvaltningen av havsmiljön.

Det framgår vidare i samma paragraf att myndigheten ska samråda med berörda myndigheter och kommuner samt med organisationer, verksamhetsutövare och andra enskilda innan myndigheten avslutar en inledande bedömning enligt 9 § 1, beslutar att meddela föreskrifter om vad som kännetecknar en god miljöstatus enligt 9 § 2 eller andra miljö kvalitetsnormer enligt 9 § 3, beslutar ett övervakningsprogram enligt 9 § 4 eller ett åtgärdsprogram enligt 9 § 5, eller beslutar i andra frågor av stor betydelse enligt förordningen.

Denna typ av samråd har skett för de moment som beskrivs ovan. Exempelvis pågår mellan 21 oktober 2020 och 30 april 2021 remissperioden för att lämna synpunkter på Havs- och vattenmyndighetens förslag till uppdaterat åtgärdsprogram för havsmiljön. Remissen föregicks av kungörelse i ortstidning och den ligger under remisstiden publicerad på Havs- och vattenmyndighetens hemsida, samt finns tillgänglig hos kommuner och länsstyrelser för att även allmänheten ska kunna lämna synpunkter. Detta regleras i 26 § havsmiljöförordningen.

Även arbetet med att utarbeta ett förslag till åtgärdsprogram har präglats av bred samverkan enligt följande.

Ett webbformulär var tillgängligt via Havs- och vattenmyndighetens hemsida under hösten 2019, öppet för vem som helst att skicka in förslag på åtgärder för det uppdaterade programmet. Havs- och vattenmyndigheten spred även information och tog in synpunkter genom arrangemang och via ett antal existerande dialogföreläsningar och samverkansgrupper. Exempelvis kan nämnas att information gavs vid Havs- och Vattenforum (4 – 5 juni 2019) samt vid en dialogkonferens med forskare om åtgärder för havsmiljön som arrangerades av Havs- och vattenmyndigheten (december 2019). Utöver detta informerades om det pågående arbetet under Båtmiljörådet (april 2020), där friluftsmiljö- och fritidsbåtsorganisationer finns representerade. Ytterligare informationsinsatser riktades också till några särskild berörda branschorganisationer bl.a. till sjöfartens branschorganisation, miljö-, fritidsfiske-, friluftsfiske- och fiskeorganisationer. Samrådet sker parallellt med vattenmyndigheternas samråd om "Planer och åtgärder och för vattenarbetet 2022–2027". Myndigheterna har gått ut med en gemensam kungörelse och hållit två gemensamma nationella samrådsmöten (februari 2021).

HaV:s arbete inom havsmiljöförvaltningen motsvarar vattenmyndigheternas arbete inom vattenförvaltningen som kommenteras på sidan 49 i rapporten och bör även det nämnas i rapporten. Havs- och vattenmyndigheten vill också göra rapportförfattarna uppmärksamma på att förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön numera benämns *vattenförvaltningsförordning*.

Regional samverkan inför omprövning av vattenkraft

Under den närmsta 20-årsperioden ska majoriteten av Sveriges vattenkraftverk med tillhörande regleringsdammar förses med moderna miljövillkor. Enligt 42 a § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter ska länsstyrelserna samverka kring det underlag som behövs för effektiva prövningar enligt den nationella planen. Samverkan ska ske med verksamhetsutövarna i god tid före det att de lämnar in sina ansökningar om prövning till domstolen. Samverkan ska även ske med berörda kommuner, myndigheter och intresseorganisationer. Enskilda omnämns dock inte i bestämmelsen.

34. Artikel 6 bis och bilaga I bis, Allmänhetens deltagande i beslut om huruvida genetiskt modifierade organismer ska få sättas ut avsiktligt i miljön eller släppas ut på marknaden

I utkast till rapport är ansvarsfördelningen mellan myndigheter i Sverige inte fullständig. Havs- och vattenmyndigheten är ansvarig tillsynsmyndighet för

1. innesluten användning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, undantaget mikroorganismer
2. avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, undantaget mikroorganismer
3. utsläppande på marknaden av produkter som innehåller eller består av genetiskt modifierade vattenlevande organismer, undantaget mikroorganismer.

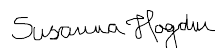
Den verksamhet som praktiskt förekommer idag gäller innesluten användning av GMO, företrädesvis användning av genmodifierad zebrafisk i laboratoriemiljö.

Någon avsiktlig utsättning av genetiskt modifierade vattenlevande organismer i naturmiljön förekommer inte och inte heller släpps produkter ut på marknaden som innehåller eller består av genetiskt modifierade vattenlevande organismer.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Johan Kling efter föredragning av utredaren Susanna Hogdin. I handläggningen av ärendet har även enhetschefen Johan Stål och verksjuristen Karin Wall medverkat.

Johan Kling

Susanna Hogdin